

Utdannings- og forskningsdepartementet
postmottak@ufd.dep.no

200307611-/ANG

03/667/OT

19. januar 2004

HØRING - NOU NY LOV OM UNIVERSITETER OG HØYSKOLER

Det vises til NOU 2003:25 "Ny lov om universiteter og høyskoler" og brev med høringsfrist datert 30.09.03. Havforskningsinstituttet har følgende kommentarer til NOU'en:

I Generelle kommentarer

Universiteter og høyskoler har to primær oppgaver, utdanning og forskning. På utdanningssiden har universitetene og høyskolene et klart definert hovedansvar, men spesielt på hovedfags- og doktorgradsnivå samarbeides det i stor grad med instituttsektoren. Samarbeidet består ofte i at instituttsektoren tar ansvar for det praktiske forskningsarbeidet og veileder studenten i dette arbeidet samt i utarbeidelsen av avhandlingen, mens universitetene har et overordnet ansvar og i tillegg tar seg av den organiserte undervisningen.

På forskningssiden mangler vi klart definerte roller. Tradisjonelt har universitetene hatt større ansvar for grunnforskningen, mens instituttsektoren har tatt seg av den forvaltnings- og industrirettede forskningen. Denne arbeidsdelingen er i ferd med å viskes ut ved at universitetene i stor grad går inn i mer næringsrettet forskning og deler av instituttsektoren i økende grad fokuserer på grunnleggende forskning.

Ved organisering av våre universiteter og høyskoler er det viktig å ta hensyn til dette samspillet slik at en ikke utilsiktet innfører systemer som gir urimelige forskjeller i rammebetingelser.

Organisering

Havforskningsinstituttet kan i stor grad gi sin tilslutning til flertallets innstilling når det gjelder organisering av universitetene og høyskolene. Vi er imidlertid skeptiske til et system med selvrekrutterende styrever. På dette punktet er vi enig med mindretallet i at dette på sikt kan gi styrever som ikke får et nødvendig mangfold og utskiftning. Styrets medlemmer bør derfor oppnevnes av andre organ enn styrene selv.

Postadresse/Post address:
Postboks 1870 Nordnes
N-5817 Bergen
Norge/Norway
Internett:
<http://www.imr.no>

Tlf./Tel.: (+ 47) 55 23 85 00
Faks/Fax: (+ 47) 55 23 85 31
Bankgiro nr./Bank account: 7694.05.00849
Swift-adr.: DNBANOKK
Enhetsregisternr./Registration no: 971349077
E-post/E-mail: havforskningsinstituttet@imr.no

Senter/Dept.: Forskningsdirektør
Saksbeh./Handled by: Ole Torrisen
Adresse/Address: Boks 1870 Nordnes
Tlf./Tel.: 55 23 63 71
Faks/Fax: 55 23 85 86
E-post/E-mail: ole.torrisen@imr.no

VENNLIGST ADRESSER ALL POST TIL INSTITUTTET/PLEASE ADDRESS YOUR CORRESPONDENCE TO THE INSTITUTE

Felles lovverk

Havforskningsinstituttet har ingen problemer med å se fordelene ved et felles lovverk for universiteter og høyskoler, så vel statlige som private. Vi har heller ingen problemer med å gi tilslutning til at institusjonene skal ha en akademisk og kunstnerisk frihet. I retten til å bestemme over egen forskning må det imidlertid tas hensyn til konkurransen med instituttsektoren. Det vil være uakseptabelt dersom universitetssektoren benytter statlige bevilgninger (direkte eller indirekte ved "gratis" studentarbeidskraft) som konkurransefortrinn inn mot virkemidler som forutsetter like konkurransevilkår, for eksempel ved søknader til Forskningsrådet.

Havforskningsinstituttet ser det ikke som ønskelig å lovfeste "gratisprinsippet", og vi støtter derfor flertallets innstilling om at det er nivået av den statlige finansieringen som avgjør retten til å ta egenbetaling.

Internasjonalisering er viktig og bør prioriteres. Denne saken har to sider. Den ene at vi må tilby våre studenter gode tilbud i utlandet. Samtidig må vi gi utenlandske studenter gode tilbud i Norge. Det forutsetter likebehandling. Det er et hinder for internasjonalisering at norske studenter må betale meget høye skolepenger i utlandet mens studenter fra de samme land får gratis utdanning i Norge. Her bør det være en gjensidighet, spesielt innenfor den industrialiserte verden.

Med vennlig hilsen

Tore Nepstad
adm. direktør

Ole J. Torrissen
forskningsdirektør